

‘Je gaat je vuile was toch niet buiten hangen’ hoor ik regelmatig als iemand belt en schoorvoetend informeert naar familieopstellingen of een training systemisch werk.

De term sharam (Urdu voor schaamte of saram in het Sarnami) ken ik van huis uit. Sharam is er omdat je je naasten niet wil beschamen, je wil hun goede naam en eer niet schaden. Schaamte heb je ook omdat je bang bent voor afwijzing of veroordeling door de groep.

Schaamte is niet typisch voor Surinamers, want de dochter van de Westlandse tuinder of de manager uit de Achterhoek die aarzelend bellen, kennen het ook. Ze hebben gemeen dat ze onderdeel zijn van een hechte gemeenschap waar niet geklaagd wordt en waar het ongepast is om je lasten naar buiten te brengen. ‘Je problemen los je binnenskamers op’, zei een Molukse vriend jaren geleden.

De drempel over

Wanneer je eenmaal de drempel bent over gegaan en bijvoorbeeld meedoet aan een familieopstelling, dan zul je merken dat de terughoudendheid en de schaamte gauw verdwijnen. Want een ieder is daar met de intentie om zelf te leren. Daarnaast gaat het om herkenbare thema’s. Het gemis van een vader, ruzie in de familie of geweld in een relatie, we kennen allemaal wel pijnlijke ervaringen die je het liefst verborgen houdt. Het gaat om universele thema’s, en dan blijkt in de groep, dat de verschillen wegvallen.

Elke deelnemer draagt met zijn aanwezigheid bij aan het ontrafelen van de opstelling.

Samen vormen wij een liefdevol veld waarin je je gedragen en gesteund voelt. Representanten zijn dankbaar voor de rijke ervaring omdat ze in de schoenen van een ander hebben mogen staan. Zoals een man die voor het eerst ervaarde hoe een krachtige en liefdevolle vader aanvoelt.

Als de deelnemer aan het eind van zijn opstelling de representanten bedankt, heeft een ieder voor zichzelf lessen kunnen halen. Met een glinstering in de ogen en in diepe verbondenheid, nemen we weer afscheid van elkaar. Voorbij de schaamte hoort alles erbij en is er weer verbinding met de levensenergie. Wees welkom!

Rahina Hassankhan